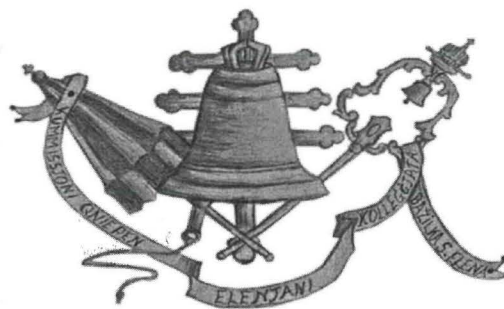

Kummissjoni Qniepen Elenjani

Il-Qanpiena l-Kbira tal-Bażilika u Kollegjata Elenjana F' Birkirkara

Ta min isemmi li qabel il-qanpiena eżistenti kien hemm żewġ iqniepen ohra qabilha. L-ewwel wahda saret minn Ġuża Grech fis-sena 1891 li ma tantx damet isservi għal tul ta' żmien, filwaqt li aktar tard kienet inhadmet qanpiena ohra b'tonalità mill-isbah minn Ġulju Cauchi, li sfortunament ma tantx damet tindaqq ukoll.

Il-Qanpiena l-Kbira (eżistenti) jismha Elena hija l-akbar wahda li nsibu fil- Knejjes Maltin. Tiżen madwar 100 qantar jew ahjar 97 qantar li jiġu madwar 8.34 tunnelli bil-kuruna b'kollox. Twila 10.25 piedi (3.1 m) u għandha dijametru ta 8 piedi (2.44 m). Inhadmet Milan l-Italja mill- Funderija Prospero Barigozzi u tlestiet fl-24 ta' Settembru 1931 u giet tiswa £1300 elf u tliett mitt sterlina. Ta min jghid li s-surmast Mro Carlo Diacono ikkompona t-tonalità tal-istess qanpiena. Hija waslet Malta nhar it-12 ta' Jannar 1932 u tinsab fil-kampnar tan-naha tax-xellug tal-Bażilika ta' Santa Elena li nbena akbar mill-kampnar l-iehor preċiżament minhabba l-hsieb li jkun hemm qanpiena akbar.

Il-ġurnata kienet it-Tlieta, 12 ta' Jannar, 1932, għal habta tal-ghaxra neqsin kwart ta filghodu meta folol kbar ta' nies il-maġġoranza tagħhom Karkariżi ingabru fil-ponta tal-breakwater, fid-daħla tal-Port il-Kbir, sabiex isegwu l-wasla tal-qanpiena l-ġdida. Wara li giet inawgurata kien il-Prepostu ta' dak iż-żmien li ta l-ewwel tokki lill-qanpiena permezz ta' martell. Aktar tard, il-qanpiena giet mghobbija fuq karru mghobbija fuq karru apposta fi triqtha lejn Birkirkara.

Kien il-Hadd 17 ta' Jannar tal-istess sena fejn waqt ċerimonja li kien saret, il-qanpiena twasslet quddiem il-Bażilika u Kollegjata ta' Birkirkara u giet imtella' fuq iz-zuntier tal-istess Knisja sabiex il-poplu Karkariż u nies ohrajn minn diversi rhula fil-viċinanzi jkunu jistgħu jaraw mill-viċin din il-qanpiena l-ġdida.

Gabriel u Christopher Buttigieg